

Det Kongelige Landbruksdepartement
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003/ 1048	Dokument: 12
Mottatt: 16 JUN 2003 LP/SR	
Saksbeh.: SNW	Ans.: 772.14
Kopi:	Avskr.:

Deres ref: 96/04668

Vår ref:
J. nr.:

Dato 13. juni 2003

Høringssvar på behovet for fredning av stonglandshalvøya

Vi viser til høringsbrev av 8. april 2003, ref 96/04668, og gir med dette vår uttalelse fra Troms Bondelag. Styret har behandlet saken på møte 11. juni 2003.

I forbindelse med uttalelsen har vi støttet oss til følgende dokumenter:

- erfaringer fra møter med Stonglandet grunneierlag av juni 1998 og mai 2003
- avtale inngått 8. mai 2000 mellom berørte parter i beitekonflikten
- rapport av Hans Prestbakmo av 17. september 2002
- beiteundersøkelse av Loyd Villemo av 22. april 1998
- protokoll fra Senja tingrett 29. juli 2002
- høringsuttalelse fra Stonglandet grunneierlag av 26. mai 2003

I høringen er vi bedt om å ta stilling til 1) erfaringer knyttet til avtalen av 8. mai 2003 og 2) behovet for fremtidig fredning.

1) Erfaringer knyttet til avtalen av 8. mai 2000

Troms Bondelag har ingen direkte erfaring med avtalen av 8. mai 2000. Gjennom et av våre medlemmer og i møter med Stonglandet grunneierlag har vi likevel fått til dels sterke signaler om at reindriften ikke har vært gjennomført i tråd med lovverk som omhandler beitehold. Etter det vi har fått opplyst har ikke eier av tamrein i området overholdt sin tilsynsplikt og holdt dyrene utenfor innmarksarealer på en tilfredsstillende måte. Konflikten mellom grunneiere i området og reindriftsutøvere har etter dette ikke blitt vesentlig redusert som en følge av avtalen av 8. mai 2000.

Etter det vi har kjennskap til har konfliktene mellom grunneiere og reindriftsutøvere historisk sin årsak i manglende tilsyn med tamrein på beite. Denne problematikken er velkjent fra store deler av Troms fylke. Konfliktnivået varierer sterkt mellom år. Den utøvende reindriften varierer med den enkelte utøver samtidig som at beiteforholdene for reinen varierer sterkt. På bakgrunn av dette og erfaringer fra andre deler av fylket vil vi anbefale å ta inn i avtalen klare forutsetninger for gjennomføring av tilsyn og hvordan brudd på tilsyn skal behandles.

2) Behovet for fremtidig fredning

Tidligere forvaltningsvedtak om fredning av Stonglandshalvøya mot reinbeite viser tydelig at det har vært et svært høyt konfliktnivå mellom reindrift og grunneiere. Vi vil ikke her gå nærmere inn på forhistorien men peke på noen argumenter for å opprettholde fredningsvedtaket.

Etter vår mening vil en oppheving av fredningsvedtaket klart svekke den enkelte grunneiers råderett over egen eiendom. I dette legger vi at et område som er underlagt reinbeite har klare skranker i forhold til utnyttelsen av utmark i forhold områder som er fritatt. Områder underlagt reinbeite kan for eksempel ikke omdisponeres fra utmark til dyrket mark uten godkjenning fra reindriftsutøvere og områdestyre. I mange tilfeller vil en slik omdisponering bli godkjent, men det følger betydelige kostnader med en slik prosess (dokumentasjon, befarings m.m). Kostnader forbundet med en slik omdisponering må den enkelte grunneier dekke.

Omdisponering fra utmark til dyrket mark er etter vårt syn likevel ikke det største problemet i tiden fremover. Det er imidlertid andre former for næringsutvikling i utmark som vil ha betydelig større potensial fremover. Opplevelsesbasert turisme er et slikt eksempel. I tillegg er det selvfølgelig mulig å utnytte tradisjonell hytteturisme i langt sterkere grad enn tilfellet er i dag. Utmarksbasert næringsutvikling er pekt ut som et satsningsområde i st. proposisjon nr. 19 og i en rekke andre dokumenter knyttet til de påfølgende jordbruksoppgjør. Vi redegjør ikke nærmere for denne satsningen da høringsinstans er Landbruksdepartementet. Stonglandshalvøya bør etter vårt syn ha svært gode muligheter til å nytte utmarksressursene i kombinasjon med fjordfiske i langt større grad enn i dag.

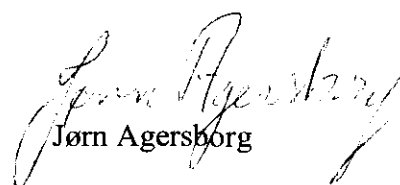
I forhold til en satsning på en sterkere utnyttelse av utmarksressursene ser vi helt klare konflikter i forhold til heving av fredningen av Stonglandshalvøya mot reinbeite. Konfliktene vil etter vårt syn kunne komme mellom både gårdbrukere som ønsker å satse på denne nisjen og mellom eiere av fritidseiendommer.

Høringsbrevet inviterer ikke til å legge frem forslag til konkrete løsninger på konflikten, men vi tillater oss likevel å kommentere muligheter. Troms Bondelag har gode erfaringer med inngjerding av innmarksarealer andre steder i Troms fylke. Det har imidlertid vært gjort forsøk med sperregjerde på Stonglandshalvøya uten at dette løste konflikten. Det er fra grunneierlagets side vist til at inngjerding har mange og sterke ulemper for grunneier og vi respekterer dette. Representanter for Stonglandshalvøya grunnierlag har da også vist til at en forsvarlig bruk halvøya til nødbeite er akseptabel.

Ette vårt syn er derfor den beste løsningen å opprettholde fredningsvedtaket, men regulere bruken av området til nødbeite på en mer detaljert måte enn tilfellet er i dag. En avtale bør ha detaljerte regler for tilsyn generelt, og gjennomføring av foring spesielt. Det må i tillegg være beskrevet rutiner for konfliktløsning og eventuelt straffereaksjoner ved mislighold av avtalen.

Med hilsen

Bjørn Mathisen (s)

Jørn Agersborg